

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7823200199
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7823200199.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v dočasnej osobnej starostlivosti matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C., dieťa rodičov - matky A. D., C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. B. XXX, t.č. bytom D. XX, XXX XX F. A. G. C., H., a otca F. B., C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. B. XXX, za účasti náhradného rodiča F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. B. XXX, v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky A. D. C. D., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

II. Súd otca maloletej F. B., nar. XX.XX.XXXX z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 100,- eur mesačne k rukám matky A. D. C. D., nar. XX.XX.XXXX vždy do 15-teho dňa toho - ktorého mesiaca vopred, od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti.

III. Súd styky otca s maloletou n e u p r a v u j e, ponecháva ich neobmedzené a budú sa realizovať na základe dohody rodičov.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 8 P 56/2022 – 43 zo dňa 02.06.2022 vo výroku I, ktorým bolo maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca F. B., nar. XX.XX.XXXX a vo výroku II o výživnom otca vo vzťahu k maloletej.

V. Súd r u š í uznesenie Okresného súdu Rožňava sp. zn. 8 P 16/2023 – 27 zo dňa 24.01.2023 o vydaní neodkladného opatrenia, ktorým bola maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX odovzdaná do dočasnej osobnej starostlivosti matky A. D., nar. XX.XX.XXXX.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej svojim návrhom doručeným súdu dňa 26.01.2023 žiadala súd o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o zverenie jej maloletej dcéry A. do jej osobnej starostlivosti.

2. Tunajší súd rozsudkom sp.zn. 8P/56/2022 - 43 zo dňa 02.06.2022 zveril maloletú A. do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca F. B., nar. XX.XX.XXXX, a zaviazal rodičov maloletej prispievať na jej výživu minimálnym zákonným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima. Súd následne

uznesením sp. zn. 8P/16/2023 – 27 zo dňa 24.01.2023 – neodkladným opatrením nariadil starému otcovi, aby odovzdal maloletú do dočasnej osobnej starostlivosti jej matky.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletej a výsluchom kolízneho opatrovníka. Súd sa tiež oboznámil sa s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - rodným listom maloletej, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny C. o vykonanom šetrení, správou Sociálnej poisťovne C., správou Obce E. B., pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 8 P 16/2023, a 8 P 56/2022, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu.

4. Súd pojednával v neprítomnosti starého otca maloletej, ktorý svoju neúčasť riadne a včas žiadnym spôsobom neospravedlnil.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny C. vo svojej správe zo dňa 21.02.2023 uviedol, že matka na základe neodkladného opatrenia súdu prevzala dňa 24.01.2023 starostlivosť o svoju maloletú dcéru A. a spolu odcestovali do H.. Matka v H. býva v trojizbovom byte, ktorý jej prideliло mesto, nakoľko pred narodením syna tam pracovala. Syn matky I. D., nar. XX.XX.XXXX má zdravotné problémy a ona ho opatruje, pričom poberá tiež opatrovateľský príspevok vo výške 900,00 eur mesačne, tiež príspevok na dieťa vo výške 187,00 eur a štátne sociálne dávky vo výške 668,00 eur. Otec maloletého I. prispieva na jeho výživu sumou 250,00 eur mesačne. Sociálni pracovníci jej pomohli vybaviť školu pre maloletú A. v H.. Orgán ochrany detí považuje návrh matky za dôvodný, nakoľko matka má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletú a navrhol súdu, aby návrhu matky v celom rozsahu vyhovel a zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky a zaviazal otca maloletej prispievať na jej výživu.

6. Matka maloletého v priebehu konania, na pojednávaní dňa 13.03.2023 uviedla, že trvá na svojom podanom návrhu, nakoľko v súčasnosti má vytvorené vhodné podmienky pre riadnu starostlivosť o svoju dcéru A.. Matka maloletej poukázala aj na skutočnosť, že dcére sa u nej páči, že býva v byte s tromi veľkými izbami a majú aj záhradu. Matka tiež poukázala na to, že nemala vedomosť, ako sa starý otec správal k maloletej, že niekedy nemali čo jesť, že v dome sa nekúrilo a stalo sa, že nešla do školy, pretože nemala ani na cestovné.

7. Otec maloletej v priebehu konania, na pojednávaní dňa 13.03.2023 uviedol, že s podaným návrhom matky maloletej súhlasí, nakoľko on nemá vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o dcéru, býva na ubytovni v J., kde pracuje. Otec maloletej tiež uviedol, že zarába okolo 900,00 eur mesačne, pričom za bývanie platí 330, eur a za internet a paušál 300,00 eur, ostatné peniaze použije na stavu, konštatoval, že je ochotný platiť na výživu maloletej sumu 100,00 eur mesačne.

8. Kolízny opatrovník v priebehu konania, na pojednávaní dňa 13.03.2023 uviedol, že podaný návrh matky považuje za dôvodný, nakoľko matka má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú a navrhol súdu, aby vyhovel návrhu v celom rozsahu, zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, zaviazal otca prispievať na výživu maloletej podľa svojho uváženia a zrušil rozsudok Okresného súdu Rožňava, sp.zn. 8P/56/2022, ktorým bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca a tiež zrušil uznesenie Okresného súdu Rožňava, sp.zn. 8P/16/2023 zo dňa 24.01.2023, ktorým bola maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti matky.

9. Maloletá v priebehu konania, na pojednávaní dňa 13.03.2023 uviedla, že sa jej u mamky veľmi páči, že by chcela ostať s ňou v H.. Maloletá tiež uviedla, že mamka jej zariadila izbu, že má v H. aj kamarátky a kamarátov a bola sa už pozrieť aj v škole, ktorú bude navštevovať a učí sa po nemecky. Keď bývala u starých rodičov, bolo dobre dovtedy, kým žila ešte stará mama, mali vtedy ešte čo jesť, každý deň chodila riadne do školy a stará mama jej kupovala aj oblečenie. Po smrti starej mamy to so starým otcom išlo dole vodou, začal piť, následkom čoho na ňu veľmi kričal. Maloletá tiež uviedla, že chcela byť v kontakte s mamkou aj v čase, keď ešte starká žila, ale oni si to nepriali, hovorili, že ju mamka nechcela a preto bola maloletá s mamkou v kontakte len potajomky. Maloletá záverom uviedla, že sa teší, že sa s mamkou vrátia naspäť do H., že tam má všetko, čo potrebuje a aj napriek tomu, že keď bola so starkým a nemali ani čo jesť a aj napriek tomu, ako sa ku nej správal, má ho rada a je tiež v kontakte aj so svojim otcom.

10. V zmysle čl. 32 ods. 4/ Listiny základných práv a slobôd, je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa potom zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento ústavne

zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej a nemateriálnej povahy na to, aby dieťa mohlo dostatočne rozvíjať svoje možnosti a schopnosti vedúce k jeho uplatneniu v spoločnosti.

11. Podľa ust. § 47 ods. 1/ Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), Náhradná osobná starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,

f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

12. Podľa ust. § 47 ods. 2/ Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

13. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti a možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1/ Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa ustanovenia § 77 ods. 1/ Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Podľa ustanovenia § 111 ods. 1 písm. c), Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výžive maloletého.

18. Podľa ust. § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

19. Z prevedeného dokazovania súdu vyplýva, že maloletá bola právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 8P/56/2022 - 43 zo dňa 02.06.2022 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca. Tunajší súd uznesením sp. zn. 8P/16/2023 – 27 zo dňa 24.01.2023 dočasne zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky. Matka prejavila záujem starať sa o maloletú a zabezpečovať celkovú starostlivosť o ňu a medzi matkou a maloletou sú vybudované silné vzťahové väzby, matka má už aj

ďalšie dieťa, ktoré má zdravotné problémy a o ktoré sa stará. Tiež uviedla, že bývajú v trojizbovom byte v H.. Matka má príjem pozostávajúci z opatrovateľského príspevku vo výške 900,00 eur mesačne, poberá príspevok na dieťa vo výške 187,00 eur, štátne sociálne dávky vo výške 668,00 eur a výživné na maloletého syna vo výške 250,00 eur mesačne. Maloletá vyjadrila svoj názor jednoznačne, že má s matkou vytvorený silný citový vzťah a chce s ňou aj so svojim bratom žiť v H., kde by chcela chodiť aj do školy. Kolízny opatrovník s návrhom matky na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti v plnom rozsahu súhlasil. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd konštatuje, že zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletou, je v jej najlepšom záujme. Súd má preukázané, že starý otec maloletej ju zanedbával a porušoval aj svoje povinnosti vyplývajúce zo súdom nariadenej náhradnej osobnej starostlivosti, pričom matka maloletej má v súčasnosti pre jej výchovu vytvorené vhodné podmienky. Zmenili sa pomery a súčasne tiež odpadli dôvody, pre ktoré bola náhradná osobná starostlivosť nad maloletou nariadená.

20. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, súd rozhodol tak, že maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom zaviazal otca maloletej prispievať na jej výživu sumou 100,00 eur mesačne. Súd styky otca s maloletou ponechal neobmedzené s tým, že sa budú realizovať na základe dohody rodičov. Súd tiež zmenil rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 8P/56/2022 – 43 zo dňa 02.06.2022 vo výroku I., ktorým bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca, vo výroku II. o výživnom, a zrušil tiež uznesenie tunajšieho súdu sp. zn. 12/P/32/2021 - 10 zo dňa 23. marca 2021, ktorým bola nariadená dočasná osobná starostlivosť zo strany matky maloletej.

21. Podľa ust. § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Súd rozhodol o trovách konania tak, ako je uvedené vo výroku IV. tohto rozhodnutia, a žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.